

De Amersfoort, 16 maart 2022

Geachte leden van de Kamercommissie VWS,

Op donderdag 24 februari jl. heeft staatssecretaris Van Ooijen (VWS) de nieuwe aanpak voor productverbetering¹ naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze brief geven wij graag onze visie op de voorgestelde nieuwe aanpak en vragen wij u als Tweede Kamercommissie van VWS om in actie te komen tijdens het Commissiedebat Leefstijlpreventie omdat de voorgestelde nieuwe aanpak niet voldoet.

Voorstel voor een Nieuwe nationale aanpak productverbetering is te vrijblijvend

Tot onze verbazing, ligt er een voorstel voor een nieuwe nationale aanpak productverbetering (NAPV) voor u ter beoordeling dat niet voldoet aan onze eerder gestelde basisvoorwaarden om effectief en impactvol te kunnen zijn. En sluit deze óók niet aan de gemaakte afspraak in het coalitieakkoord:

1. De nieuwe aanpak bevat geen ambitieuze hoofddoelstelling op verminderde inname van suiker, zout en ongezond vet.
2. De nieuwe aanpak bevat geen ambitieuze jaarlijkse reductiedoelen. Wel zijn reductiedoelen gesteld voor 2030, wat ons betreft een veel te lange termijn.
3. De nieuwe aanpak bevat géén bindende afspraken met de voedingsmiddelenindustrie om reductiedoelen te behalen. In het RIVM-rapport staat dat "het geheel van productcriteria, doelen en prikkels, en de uitvoering en implementatie van de aanpak door fabrikanten en branches uiteindelijk zal bepalen hoe succesvol de NAVP is". Deze formulering laat te veel ruimte voor vrijblijvendheid. Prikkels zijn onvoldoende bindend.
4. Wel komt er een onafhankelijke monitoring die om de 3 jaar is, helaas niet jaarlijks om zo voortgang goed zichtbaar te maken.

De afgelopen jaren hebben we voor onze vier voorwaarden gepleit, zodat het nieuwe NAPV bijdraagt aan minder zieke mensen als gevolg van ongezonde voeding. Onze derde voorwaarde over bindende afspraken, sluit nadrukkelijk aan bij de passage uit het coalitieakkoord: 'We maken bindende afspraken met de industrie over gezondere voedingsmiddelen'. Deze aangekondigde koerswijziging van het kabinet zien we echter nu niet terug in het voorstel dat staatssecretaris Van Ooijen naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Effectieve en impactvolle NAPV is van levensbelang

Ongezond eten en drinken maakt mensen ziek. In Nederland hebben 350.000 kinderen overgewicht en bijna 13.000 mensen gaan jaarlijks dood door ongezonde voeding. Daarom moet de hoeveelheid zout, suiker en ongezond vet in producten omlaag. Fabrikanten en supermarkten zetten te weinig stappen. Keer op keer zien we dat het onvoldoende is. Na zeven jaar Akkoord Verbetering Productsamenstelling 2014-2020 (AVP) blijft ons eten en drinken ongezond. Het RIVM kwam tot de conclusie dat we met het AVP²: maar een snuffe minder zout per dag en nog geen twee suikerklontjes minder hebben binnengekregen. Bij ongezond vet is het effect zelfs niet doorgerekend, omdat daar te weinig afspraken over

De afgelopen jaren hebben wij meermaals gepleit voor de volgende basisvoorwaarden in de nieuwe aanpak²:

1. Een ambitieuze hoofddoelstelling op inname van suiker, zout en ongezond vet.
2. Ambitieuze jaarlijkse reductiedoelen voor alle productgroepen die significante impact hebben
3. Bindende afspraken voor voedingsmiddelenbedrijven om reductiedoelen te behalen.
4. Een heldere tijdslijn met jaarlijkse onafhankelijke monitoring om de voortgang zichtbaar te maken inclusief nulmeting met openbare toegankelijke rapportage

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z03597&did=2022D07369

² RIVM-rapport: Het geschatte effect van het Akkoord Verbetering Productsamenstelling op de dagelijkse zout- en suikerinname in Nederland, eindrapportage 2014-2020: <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2020-0173.pdf>

gemaakt zijn door de industrie. Het ontbreken van onze basisvoorwaarden in het nieuwe systeem, zal tot gevolg hebben dat het effect van het NAPV niet beter zijn dan het vorige AVP.

Concluderend kunnen we met de voorgestelde termijn en vrijblijvendheid³ van het NAPV stellen: het nieuwe systeem voor productverbetering zal niet het noodzakelijke effect hebben op inname van suiker, zout en ongezond vet, om invloed te hebben op de gezondheid.

Het voorgestelde NAPV kunnen wij in zijn huidige vorm niet ondersteunen. Ongezond eten en drinken maakt mensen ziek. Het is tijd voor impact. Het is tijd voor gezonde voeding.

Het is tijd voor gezonde voeding

We roepen u als Tweede Kamercommissie VWS op om tijdens het Commissiedebat Leefstijlpreventie bij de staatssecretaris te pleiten voor een gedegen nieuwe aanpak voor productverbetering; een aanpak die wél daadwerkelijk effect en impact heeft.

Het kabinet kan met de nieuwe aanpak het verschil maken voor een gezondere voedselomgeving. Overgewicht en (chronische) ziektes gerelateerd aan ongezonde voeding zijn geen persoonlijke keuze. Het is een probleem van de maatschappij. De oplossingen liggen voor de hand. Het is tijd voor gezonde voeding. Het is tijd voor een **Gezonde Generatie**.

Een vriendelijke groet,
Voorzitter Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie

De **Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie** streeft samen met 20 andere gezondheidsfondsen naar een Gezonde Generatie in 2040. Een generatie die mentaal, emotioneel en fysiek gezond is. Gezonde voeding is daarbij cruciaal. Het is ons doel om de voedselomgeving nú gezonder te maken, zodat ieder kind in Nederland een gezond voedingspatroon heeft.
